

Ülevaade Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi tegevustest ja projektidest arengukava eesmärkide täitmiseks 2014 aastal

EESTI RAHVATANTSU JA RAHVAMUUSIKA SELTSI ARENGUKAVA 2012-2016

MISSIOON

ERRSi missioon on aidata kaasa eesti rahvusliku identiteedi säilimisele ja arengule läbi eesti rahvatantsu ja rahvamuusika väärtustamise, säilitamise, arendamise, teadvustamise ja levitamise nii Eestimaal kui väljaspool. Tegutseda aktiivselt UNESCO kaitse all oleva laulu- ja tantsupeoprotsessi kui Eesti ühe olulise kultuurimärgi säilimisel ja arendamisel.

VISIOON

ERRS on suurima valdkonna vabähendusena oma potentsiaali maksimaalselt ära kasutanud. Selts pakub oma liikmetele inspireerivat keskkonda enesetäiendamiseks ja –väljendamiseks. Ta on usaldusväärne koostööpartner riigile, teistele vabähendustele ja erasektorile.

ERRS toetab valdkonna harrastajate hulga kasvu, juhendajate pädevuse suurenemist ning tegutseb ala arengu ühe suunaja, valdkonna info talletajana ja vahendajana.

ERRSi tegevus keskendub kolmele peasuunale

1. Organisatsiooni tugevdamine ja laiendamine
2. Liikmete motiveerimine ja koolitamine
3. Aktiivne osalemine tantsupeoprotsessis

ARENKUKAVA EESMÄRGID JA TEGEVUSED EESMÄRKIDE TÄITMISEKS

Arengukava eesmärk 1: ERRS on tunnustatud partner riigile ja sõsarorganisatsioonidele rahvatantsu ja rahvamuusika arengusuundade väljatöötamisel ja rakendamisel

Mentornõukoda

Kokku on 22 rahvatantsu ja 12 rahvamuusika mentorit.

Ülesanded:

- Kinnitab üldtantsupeat, noortetantsupeat ja pillipeo pealavastaja/kunstilise juhi;
- Kuulab ära pealavastaja/kunstilise juhi ettepanekud liigijuhtideks;
- Kinnitab üldtantsupeat, noortetantsupeat ja pillipeo liigijuhid;
- Analüüsib üldtantsupeat, noortetantsupeat ja pillipeo järel peo ettevalmistust, kulgu ja kunstilist taset;
- Kinnitab üldtantsupeat, noortetantsupeat ja pillipeo peomentori, kes on ettevalmistatava peo kunstilise toimkonna liigijuht;
- On nõuandev organ kunstilisele toimkonnale;
- Töötab välja atesteerimise ja kategooriate nõuded;
- Annab kategooriad tantsurühmadele;
- Teeb ettepaneku juhatusel kinnitada mentorid;
- Teeb ettepanekuid ERRSile Mentorprogrammi raames korraldatavate koolituste sisu ja teemade kohta, analüüsib koolitustelt saadud tagasisidet ja hinnanguid koolituste ning koolitatavate taseme kohta.

2014. aastal toimus 5 mentornõukoja koosolekut:

9. juuni – mentorite analüüs rühmade tasemest tantsupeat eelproovide põhjal (kokku 8 mentorit käisid II eelproovi raames erinevaid rühmaliike vaatlemas/hindamas)

3. ja 4. oktoober - rühmade kategoriseerimisest: kas ja kuidas, 2017 noortepeat rühmaliigid (millised liigid võiksid olla)

7. november – 2017 noortepeat ideekavandi ja kunstilise juhi valimise printsiibid, konkursi komisjoni koosseis (printsiibid), ülevaade tantsuväljaku arengust, rühmade kategoriseerimine (mida ja kuidas hinnata)

9. november - 2017 noortepeat pealavastaja ja kunstilise juhi valimise kriteeriumid

Kursused koostöös Rahvakultuuri Keskusega

ERRS on koostööpartneriks Rahvakultuuri Keskusele koolituskursuste korraldamisel. 2014 toimus rahvatantsujuhtide suvekursus, sügisesed õppepäevad laste- ja noorte tantsuringide juhendajatele, Maie Orava meistriklass – Tantsu loomine, väikekandle kursused algajatele ja edasijõudnutele, rahvakandlekursus algajatele ning rahvaliku viiulimängu õpituba.

Lisaks valmistati koostöös ette uut, 2015/2016 aastal toimuvat, rahvatantsujuhtide kooli.

Tantsuväljak

ERRS osaleb uue/uuendatud tantsuväljaku arendamise protsessis. Koostöös Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusega koostati põhjalik tantsuväljaku vajaduste/nõuete kirjeldus. ERRS osaleb Eesti Spordiseltsi Kalev poolt ellu kutsutud Kalevi Keskstaadioni (Rahvusstaadioni) töörühma töös. Töörühma põhiülesanded on jaotatud kolme etappi:

Esimises etapis toimub ühiste huvide tuvastamine, avalduse koostamine, allkirjastamine ja avaldamine. Rahvusstaadioni lähtetingimuste kokku leppimine detailplaneeringu täpsustamiseks. Rahvaraja kontseptsiooni koostamine ja avaldamine. Esimene etapp peaks toimuma mitte hiljem kui märts 2015.

Teises etapis toimub arhitektuuri konkursi tingimuste koostamine ja rahvusstaadioni projekteerimise lähteülesande koostamine, mitte hiljem kui märts 2016 ning rahvaraja projekteerimise lähteülesande koostamine, mitte hiljem kui mai 2015.

Kolmas etapp oleks rahvusstaadioni sihtasutuse asutamine ja põhimõtte koostamine aprillis 2016. Rahvusstaadioni projekteerimise, ehitamise ja haldamise finantseerimise põhimõtete koostamine juulis 2015. Vajadusel toimub ka neljas etapp, mil töörühma jätkamine sõltub vajadusest ja rahvusstaadioni sihtasutuse otsusest (väljavõtte töörühma protokollist).

Arengukava eesmärk 2: ERRS koondab piirkonniti ja valdkonniti rahvatantsu ja -muusikaga tegelevaid inimesi, kes soovivad panustada valdkonna arengusse

IX vabariiklik koolinoorte rahvatantsufestival Haapsalus

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts ning Pelgulinna Gümnaasium koostöös Pelgulinna Haridusseltsiga korraldasid 17.-18. mail 2014 IX vabariikliku koolinoorte rahvatantsufestivali Haapsalus.

IX festivalist võttis osa 650 tantsijat ja juhendajat (osalejaid oli vanuses 7-19 aastat ja rühmade suurus ei olnud piiratud).

Nagu varasematelgi festivalidel, oli ka Haapsalus toimunud sündmuse peaesmärgiks läbi loova ja aktiivse ühistegevuse luua osalejatele võimalus saada teadlikumaks oma pärimuskultuurist (lauludest, mängudest, tantsudest jne) ning tunnetada võimalust seda ise

rikkamaks muuta. Koolinoorte rahvatantsufestival lähtub jõukohasuse ja eakohasuse printsiibist, läbi koostegemise õpitakse lisaks erinevatele oskustele sotsiaalset käitumist - üksteisemõistmist ning meeskonnatöös osalemist.

Festivali raames toimusid kaks avalikku kontserti: esimesel päeval Kultuurikeskuses ja teisel päeval Haapsalu Piiskopilinnuse suure hoovi laval. Osalejad esitasid kodukoha folkloorseid tantse ja omaloodud tantse. Traditsiooniks on kujunenud festivali teisel päeva kontserdil esitada laste omaloomingulisi tantse. See annab noortele autoritele võimaluse enda loomingut tutvustada laiemale publikule ees.

Lisaks toimusid koostöös Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu noortekojaga koosmängust lähtuvad õpitoad, mis olid suunatud pärimustele. Läänemaa Kaitseliit, Haapsalu Muusikakool, Iloni Imedemaa, Noorsoopolitsei jt aitasid osalejatele luua põnevaid ja õpetlikke mängutubasid erinevates Haapsalu paikades.

Esmakordselt oli festivalil rahvusvaheline – osalesid Läti koolinoorte rahvatantsurühmad, kes ilmestasi festivali kontserte ja tutvustasid meie noortele läti pärimustantsu.

Haapsalus aitasid festivali läbi viia, korraldada ja koordineerida Haapsalu Linna Algkool ja noorterühma "Läki tantsule" tantsijad.

Rahvusvaheline tantsupäeva korraldamine - ühistantsimine

29. aprillil 2014 tähistati rahvusvahelist tantsupäeva ühistantsimisega – Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts korraldas traditsiooni jätkates üle-eestilise tantsimise.

Kuna 2014 oli teemaaastana liikumisaasta, siis tantsiti sellel aastal eesti rahvatantsu „Jooksupolka“.

Tantsukirjeldus ja muusika avaldati eelnevalt ERRSi kodulehel. H.-M. Reimann õpetas sportlastele „Jookupolka“ saates Ringvaade.

Vikerraadio eetris mängiti Jooksupolka täpselt 29. aprillil kell 13.05. Ühistantsimisest osavõtmiseks saatis ERRS oma listidesse ja lisas kodulehele ning Facebooki järgmise teate:

„1. Tantsu õpetus ja tantsu muusika 29. aprillil kell 13.05 Vikerraadio sagedusel

2. Tantsige rõõmu ja lustiga – oma tantsurühmaga, töökaaslastega, perega, sõpradega, huviringiga või võhivõõrastega vabalt valitud asukohas

3. Filmige oma tantsu ning laadige see YouTube keskkonda. Video nimeks palume panna „Rahvusvaheline tantsupäev

2014 – TANTSIVA KOLLEKTIIVI NIMI“

4. Lingi oma videost palume saata ka aadressile errs@errs.ee“

ERRS võttis videote linke vastu 6. maini. Rahva lemmiku poolt sai hääletada ERRSi kodulehel 15. maini. Võitjad kutsuti novembris toimunud ERRS 26. sünnipäevapeole, mis oli ühtlasi tänamise ja tunnustamise üritus.

Kullaterade klubi

Kullaterade klubi on Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi juures tegutsev eakamate tantsujuhtide klubi, mille tegevuse eesmärk on rahvakultuuri pärandi jäädvustamine ja oma tegevuse kaudu kaasa aitamine rahvatantsu propageerimisel. Kullaterade klubi koondab ligi 100 teenekat tantsujuhti. Enamik neist on aktiivsest juhendajatööst eemale tõmbunud ja tegelevad seltsi ja kogu valdkonna jaoks ülioluliste teemadega - rahvatantsu ajaloo uurimise, kogumise ning säilitamisega.

Aasta jooksul töötatakse toimkondades ning kord aastas saab klubi kokku aastakoosolekul, et teha ülevaade eelnenud tööst ja täpsustada tulevasi ülesandeid. Üldkogu toimus 06. jaanuaril 2014 Rahvakultuuri Keskuses. Kohal oli üle 50 liikme. Koosolekut juhatas Ilma Adamson, protokollis Urve Kilk. Koosolek algas kell 12.00, lõppes 14.45. Päevakord:

Päevakorras:

1. Ülevaade Kullaterade 10. aastapäeva tähistamisest Paides.
2. Tantsujuhtide leksikoni koostamisest.
3. Kuuldust ERRS suurkogul ja üritustest 2014. aastal (Martin Medar)
4. Muud küsimused, sõnavõttud.

Arengukava eesmärk 3: ERRS kui kompetentsikeskus tegeleb nii oma liikmete kui laiemalt rahvatantsu ja rahvamuusika harrastajate koolitamise, täiendamise ja motiveerimisega

Mentorkoolitused

ERRS rahvakultuuri mentorprogramm on loodud rahvatantsu ja rahvamuusika valdkonnas mentorkoolituste läbiviimiseks ja valdkondade elujõulisuse tagamiseks läbi õpetajate õpetamise.

Programm aitab kaasa juhendajate taseme ning oskuste tõstmisele valdkonna tippspetsialistide ehk mentorite juhendamisel. Mentorprogrammi tulemusena saavad tantsujuhid ja rahvamuusikud asjatundlikku nõustamist, omandavad uusi oskusi ning teevad selle tulemusena professionaalsemat tööd. Mentorprogrammi eesmärk on aidata kaasa valdkonna arenguprotsesside elujõulisusele ja tegutsevate spetsialistide taseme ning oskuste tõstmisele.

2014. aastal viidi läbi 101 koolitust. Maakondades viisid rahvatantsumentorid läbi 44 koolitust ja rahvamuusikamentorid 19 koolitust. Lisaks sellele toimusid meeste tantsupeo MTP KOLM seminarid, kokku 18 koolitust. Koostöös Rahvakultuuri keskusega kaasati

mentoreid erinevatele koolitustele, sh tantsujuhtide suvekursustele, kus toimus 9 koolitust. Aasta märksõnaks oli laulu- ja tantsupidu „Aja puudutus. Puudutuse aeg“. Tantsupeo ettevalmistusprotsessi käigus toimus välisest rühmadele 11 koolitust. Märtsis-aprillis osalesid mentorid ka tantsupeo II eelvooru ettetantsimistel, saades sel moel hea ülevaate tantsurühmade tasemest.

Riia Eesti Kool

Riia Eesti Kool on oma eksisteerimise jooksul pööranud tähelepanu eesti keele ja kultuuri tutvustamisele ja õpetamisele. Üheks selliseks võimaluseks on eesti rahvatantsu tundide lülitamine noorema vanuseastme tunniplaani. Tantsutunnid toimuvad 1.-4. klassini kord nädalas: erilist tähelepanu pööratakse pärimustantsude õpetamisele ja koos sellega ka eesti keele kasutuse lihvimisele.

Aastate jooksul on mentorina käinud Riias Angela Arraste, Maie Orav, Henn Tiivel. Rahvamuusik Juhan Uppin on mitmeid kordi tutvustanud eesti rahvamuusikat ja erinevaid rahvapäile. Kuna koolis on erinevast rahvusest lapsi, tekitab algklassides eesti keelest arusaamine probleeme, seetõttu on alati kaasas väsimatu Juris Žigurs - läti juurtega endine “Estonia” balletiartist ja meie tantsupidude korraldaja, Eesti - Läti Seltsi tegevliige, Eestimaa Rahvuste Ühenduse juhatuse liige.

2014. aasta kevadel toimus Riia Eesti Koolis mentorkoolitus Maie Orava juhendamisel. Lisaks sellele osalesid Riia Eesti Kooli koolinoored Rahvatantsufestivalil Haapsalus 17.-18.mai 2014.

Riia Eesti Kooli 3.-4. klassi tantsurühm osales 2011. aasta noorte tantsupeol. Uueks eesmärgiks on osa võtta 2017. aasta noorte tantsupeost. Selle eesmärgi saavutamiseks on planeeritud 2015. aastal kaks mentorkoolitust, igal korral kolmel päeval 5 akadeemilist tundi, lisaks 2 tundi konsultatsiooniks.

Lõõtsaklubi

Tallinna Lõõtsaklubi on kolme aastaga kujunenud arvestatavaks õppimise, enesearendamise ja koosmusitseerimise keskkonnaks kõigile Tallinna ja Põhja-Eesti teppo-tüüpi lõõtspilli mängijatele.

Lõõtsaklubi koolitusõhtud toimuvad septembrist maini kaks korda kuus, hooaja jooksul on koolitusi kokku külastanud kuni 30 lõõtspillimängijat ja -huvilist, keskmiselt on igal korral osalejaid 10 ringis. Igal hooajal on koolitustel olnud ka vähemalt 6 algajat lõõtspillimängu huvilist. Eelmine hooaeg möödus Tallinna Lõõtsaklubis Pillipeo tähe all (enamus mängijaid osales lõõtspillide liigis) ning pea kõik koolitusõhtud viis läbi lõõtsaklubi eestvedaja Juhan Uppin. Uuel hooajal soovime taas kutsuda õpetama ja esinema erinevaid tuntud Eesti lõõtspillimängijaid, et pakkuda osalejatele mitmekesisemat programmi ja tutvustada erinevaid mängustiile. Samuti loodame külalisõpetajate kutsumisega elavdada ka koolitusõhtutel osalemist.

Koos sellega toimuvad igal korral lühikesed individuaaltunnid alaliste juhendajate (Juhan Uppin, Kristjan Pütsep) käe all. Igal korral salvestatakse õpetatavad lood videotena ning laetakse iseseisvaks õppimiseks üles Tallinna Lõõtsaklubi koduleheküljele ja youtube-i kanalisse.

2015. aasta kevadhooajal on kutsutud külalisõpetajatena lõõtsaklubi läbi viima: Margus Põldsepp, Marko Matvere, Martin Müller, Heldur Vaidla, Ain Lindvest.

Väliseesti rühmade koolitused

2014 aasta laulu- ja tantsupeost võttis osa 36 väliseesti koori ja tantsurühma kokku 1358 laulja ning tantsijaga. Väliseesti kollektiividest osalesid Eesti tantsupeol rühmad Austraaliast, Belgiast, Irimaalt, Kanadast, Norrast, Rootsist, Soomest, USAst, Ühendkuningriigist ja Venemaalt, mitmed kollektiivid said ettevalmistusteks toetust Kultuuriministeeriumist. Kultuuriministeeriumi ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi toel said tantsupeoks valmistuda Belgia Eesti rahvatantsurühm, Londoni Eesti Seltsi tantsurühm, Iirimaa eestlaste rahvatantsutrupp Iiris, Stockholmi rahvatantsurühm Virvel ja Peterburi Eesti Kultuuriseltsi folkloorirühm Neevo. Lisaks toimusid mentorkoolitused veel Riia ning USA Portlandi ja Seattle tantsukollektiividega.

ERRS-i eesmärk oli pöörata tähelepanu väliseesti kollektiividele ning toetada rahvatantsurühmade ja rahvamuusika kollektiivide professionaalset juhendamist eesmärgiga soodustada osavõttu Eesti kultuuri suurüritustest.

Väljaspool Eestit oli väga suur soov osaleda tantsupeol ja lisaks ka teistel rahvakultuurisündmustel. Mitmetel väliseesti kollektiividel on koostöö õpetajate-mentoritega, kuid kuna nende endi õpetajatel puudub tantsualane ettevalmistus, vajavad nad täiendavat abi. Tantsupeo tegijad said läbi täiendavate koolituste kindluse, et väliseesti kollektiivid saavad tantsude õppimisega paremini hakkama, kui neid kodueestist toetatakse.

Projekti “Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi väliseesti rahvatantsurühmadele mentorkoolituste läbiviimine” raames viidi 2014. aastal läbi mentorkoolitused USA-s (Portland ja Seattle) ja Ühendkuningriigis (Londonis). Mentorkoolitused toimusid USA-s perioodil 05.05.2014 – 13.05.2014. Tantsijaid koolitas tantsupeo D rühmade liigijuhi assistent Rauno Zubko. Lisaks külastas väliseesti rahvatantsurühmi ka projekti koordinaator ja Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi direktor Martin Medar, kes vastutas koolituste korraldusliku poole eest. Kokku toimus 7 mentorkoolitust (4 Portlandis, 3 Seattles). Koolitustel osalesid ka Kanada tantsurühma liikmed. Londonis toimusid koolitused sealsele Eesti rahvatantsurühmale perioodil 10.-14.01.2014, mida viisid läbi mentorid Angela Arraste ja Vaike Rajaste ning tantsupeo kunstiline juht Maido Saar. Martin Medar vastutas korraldusliku poole eest.

Teavitamine: Antud projekti tulemusi kajastatati Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi koduleheküljel, ERRS teatajas, Eesti Laulu ja Tantsupeo Sihtasutuse koduleheküljel, Eesti Rahvakultuurikeskuse kodulehel ja Portlandi Eesti ajalehes.

Ullo Toomi stipendium

Ullo Toomi oli tantsujuht ja pedagoog, pärimustantsude koguja ja kirjapanija, meie tantsupidude traditsiooni algataja. Iga aasta 14. septembril tähistame meie Tantsutaadi Ullo Toomi sünniaastapäeva. Alates 1987. aastast antakse sel päeval pidulikult üle silmapaistva rahvatantsualase tegevuse eest Ullo Toomi stipendium. 2014. aastal sai selle au osaliseks

pühendunud tantsutöö ja eesti tantsu propageerimise eest Ida-Virumaal Sillamäe tantsuansambli "Suveniir" kunstiline juht Natalja Rasskazova. Tantsuansambli "Suveniir" loometegevuse peamiseks suunaks on rahvatantsud, kuna Natalja Rasskazova arvates pakuvad just rahvatantsud oma mitmekesisuse, sisutiheda värvinguga positiivseid emotsioone ja rõõmu. Natalja Rasskazova puhul on tähelepanuväärne see, et ta suhtub austusega eesti tantsu ja tantsutraditsiooni üldse, peab oluliseks rahvarõivatraditsioone, vajadusel tikib ja õmbleb ise. Natalja on siduvaks lüliks erinevate rahvuste vahel, ta hindab tantsijate omavahelisi sõbralikke suhteid ja toetust.

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse tegevustoetuse programm administreerimine

Laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kooride, orkestrite ja rahvatantsurühmade tegevustoetuste programmi (LTP TTP) eesmärgiks on arendada laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide (koorid, orkestrid, rahvatantsurühmad ja rahvamuusikaansamblid) tegevust kvalifitseeritud juhendaja ja püsiva organisatsiooni toetamise ning valdkondliku tegevuskeskkonna arendamise kaudu.

LTP TTP eesmärk on kollektiivide kui UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja kantud laulu- ja tantsupeo traditsiooni edasikandjate arendamine. LTP TTP eesmärkide täitmisest ja sihtgruppide toetamisest tulenevalt koosneb programm kahest alaprogrammist:

1. kollektiivi **toetusprogramm**, mis omakorda koosneb **väljunditoetusest** ja **otsetoetusest** kollektiivile
2. **arendusprogramm**, mille osad on kollektiivi **arendusstipendium** ja **kollektiivijuhi õppetipendium**.

2014. aastal said ERRSi kaudu (administreerimisel) otsetoetust 911 kollektiivi (850 rahvatantsu ja 61 rahvamuusika kollektiivi) kokku summas 250 500 eurot. Õppetipendiumi said 352 kollektiivijuhti kokku summas 116 600 eurot.

Väljunditoetus läks Tartu Ülikooli RKA-le 1800 eurot (X naisrühmade ja I neiduderühmade võistutantsimine; III Eesti naistetantsu festival), Pelgulinna Haridusseltsile 2716 eurot (IX vabariiklik koolinoorte rahvatantsufestival), MTÜ Võru Folkloorifestival 110 eurot.

Tunnustamine

2014 aastal tunnustati tublisid tegijaid ERRS tänukirjaga 58 korral (13 kollektiivi, 45 üksikisikut), hõbemärgiga 13 korral ja kuldmärgiga 8 korral. Aumärgiga tunnustati kahel korral - Natalja Rasskazova ja Made-Heljo Ruul

Aasta tunnustus „Lokulaud“ anti välja kaheteistkümnes kategoorias. Lisaks esitati taotlusi KULKAle juubeli- ja tunnustusstipendiumite saamiseks.

Rahvatantsuspetsialisti kutse andmine

2013. aastal töötati koostöös Kutsekojaga välja uus rahvatantsuspetsialisti kutsestandard.
2014. aastal lõppesid ERRS-i kui kutse andja volitused. Märtsis 2015 kuulutas Kutsekoda

välja kutse andja konkurssi rahvatantsuspetsialisti kutse andmiseks uue standardi alusel. ERRS osaleb konkurssil.

Arengukava eesmärk 4: ERRS on eestkõneleja tantsu- ja pillipidude arengule laulu- ja tantsupidude protsessis

Pillipidu (Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali aastapremia kui erilmeline ja õnnestunud rahvamuusika suurpidu)

Pillipidu võib esinejate arvu poolest nimetada suurimaks rahvamuusikasünnimuseks Eestis 2014. aastal, mille protsessis osales kokku umbes 800 rahvamuusikut, sealhulgas 75 ansamblit. Peole pääses neist üle 500 pillimängija. Paljudele osalenud ansamblitele on Pillipidu üheks tähtsaimaks väljundiks, mida oodatakse ja mille nimel harjutatakse aastaid. Laulupeonädalal toimus 7 pillipeo kontserti, mille tarbeks seati või loodi vähemalt 80 pala. Jaguneti suurde rahvamuusikute koondorkestrisse ja pilliliikidesse (kanded, viiulid, eesti lõõtspillid, akordionid, mandoliinid). Tuleb kindlasti mainida, et kuna lõõtspilli- ja mandoliinimängijate arv on viimase viie aastaga Eestis märgatavalt kasvanud, siis olid need pillid nüüd ka esimest korda laulu- ja tantsupeol eraldi liigina väljas! Esimest korda oli Pillipeol võimalus osaleda ka üksikpillimeestel ja rahvamuusikutel, kes üheski ansamblis ei tegutse.

Igas pilliliigis valmistati ette täispika kontserdi jagu lugusid ning on juba näha, et mitmed neist on jäänud muusikute ja ansamblite püsirepertuaari. Eelproovid algasid aasta enne pidu. Pillipeo protsessis osalemine andis kindlasti nii mängijatele kui rahvamuusikakollektiivide juhendajatele uusi kogemusi ja mõtteid, mis puudutab ansambli koosmängu harjutamist ja rahvamuusikalugude õppimist erinevaid võtteid kasutades.

2014. aasta Pillipidu korraldas Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts, kes on Eesti Laulu ja Tantsupeo Sihtasutuse koostööpartneriks rahvamuusikute kaasamisel laulu- ja tantsupeol. Võib öelda, et Pillipidu 2014 tõestas nii ELT SA-le kui laiemale avalikkusele, et ka rahvamuusika on pikalt olnud ja on siiani oluline ja rikastav osa laulupeoliikumisest.

Meeste Tantsupidu MTP KOLM

ERRS osales peo ettevalmistamise protsessi., ERRSi toel toimusid piirkondlikud seminarid Tallinnas ja Tartus (sept-okt). ERRSi juhatuse otsusega on meestepeo liigijuhid ka peomentorid ja ERRSi toel toimusid ettevalmistavad mentorkoolitused maakondades.

II Eesti Naiste Tantsupidu Mehe Lugu

ERRS sõlmis korraldajatega koostöökokkuleppe 2016. Aastalt toimuva peo korraldamiseks.

Tantsupeo analüüs

Eesti Kultuurkapitali abiga on TANTSUPEO analüüsi toimetatud aastaid. Põhjalikuma tulemuse saamiseks analüüsisid pidu koreograaf, õppejõud Renee Nõmmik, endine tantsija Egil Toppi, vaataja Juha-Matti Aronen, tantsupedagoog ja koreograaf Maie Orav, tantsupedagoog ja koreograaf Ene Jakobson. Rahvatantsujuhtide suvekursusel Mäetagasel

kanti kõik viis analüüsi ette. Tulemus on oluline materjal nüüd ja tulevikus pidude korraldamisel

Arengukava eesmärk 5: ERRS tegeleb valdkonna arenguks vajalike materjalide kogumise, hoidmise, säilitamise ja avalikustamisega

Väliseesti tantsurühmade infotrukis

Tänavusest laulu- ja tantsupeost võttis osa 36 väliseesti koori ja tantsurühma kokku 1358 laulja ning tantsijaga. Väliseesti kollektiivid tulid Eestisse Austraaliast, Belgiast, Irimaalt, Kanadast, Norrast, Rootsist, Saksamaalt, Soomest, Ukrainast, USAst, Ühendkuningriigist ja Venemaalt, mitmed kollektiivid said ettevalmistusteks toetust Kultuuriministeeriumist. Väliseesti kooridel ja tantsurühmadel aitasid peoks valmistuda tantsuõpetajad ja dirigendid, kes käisid kollektiive kohapeal juhendamas. „Tantsupeol osalemiseks oli kollektiividel kohustus õppida selgeks kõik oma rühmaliigi tantsud. Ehkki väliseesti rühmadel on entusiastlikud juhendajad asukohariikides, kutsusid nad oma oskuste lihvimiseks professionaalset nõu andma tantsuõpetajaid Eestist. Kultuuriministeeriumi ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi toel said tantsupeoks valmistuda Belgia Eesti rahvatantsurühm, Londoni Eesti Selts, Irimaa eestlaste rahvatantsutrupp Iris, Stockholmi rahvatantsurühm Virvel ja Peterburi Eesti Kultuuriseltsi folkloorirühm Neevo. Lisaks läbisid mentorkoolituse veel Riia ning USA-s Portlandi ja Seattle tantsukollektiivid. Seega oli oluline, et väliseesti kollektiivid ka omavahel suhtleksid ja üksteist tunneksid. Antud võimalusel tegime trükise XIX TANTSUPIDU “PUUDUTUS” 2014 VÄLIS-EESTI TANTSUKOLLEKTIIVID, mis anti kollektiividele kätte infoseminaril. See oli esimest korda, kui kõik välisrühmad said omavahel tuttavaks ning arutati ka korralduslike küsimusi.

Tantsupidude näitus

2014.a. möödus I Eesti Mängudest 80 aastat. Näitus “ Tants on rõõm ja elujõud” (Ullo Toomi). 80 aastat tantsupidude traditsiooni?" oli pühendatud 80. aastasele Eesti järjepidevale üleriigilistele tantsupidude ajaloole ja on tinglikult jagatud kolme ajalooperioodi: tantsupeod Eesti Vabariigis (1926 – 1940), ENSV tantsupeod (1947 – 1990) ja taasiseseisvunud Eestis (1994 – k.a.). Lisaks oli põhjalik käsitus välis-eesti pidudest, mille algusaastaks võime lugeda aastat 1953. Ka tantsupeod alustasid 1930.aasatail spordipidustuste osana, kuid kasvasid kiiresti nende tooniandvaks osaks. 2014.a 4.-6. juulil toimunud XXVI laulu- ja XIX tantsupeo läbiv idee oli aja puudutuses, keskendudes aja tunnetamisele läbi eelkäijate loominguga taasavastamise ning väärtustamise. Tantsupeo ideekavandi konkursi võidutöö “Puudutus” vaatles aega, kui hindamatut väärtust, et läbi oma puudutustega luua sellist maailma, mida tahaksime oma järeltulijatele jätta. Seega oli ajaloonäitus - pilguheit pidude sünnile ja arengule ajas - lisaväärtuseks nii tantsupeost osavõtjatele, publikule kui väliskülalistele. Tantsupidude ajaloo näitust "Tants on rõõm ja elujõud" (Ullo Toomi). 80 aastat tantsupidude traditsiooni?" eksponeeriti XXVI laulu- ja XIX tantsupeo nädalal (1.-6. juulil 2014.a.) Kalevi staadionil. Näitust külastas ligikaudu 3000 inimest. Peale tantsupidu avati

Tartu Laulupeomuseumis, mida on võimalik vaadata kuni 7.detsembrini. Sealt edasi rändab näitus edasi Tallinna Ülikooli ning peale seda teiste soovijate juurde (muuseumid, raamatukogud, koolid).

ERRS Teataja

Hetkel ilmub ERRSi Teataja kuni 10 korda aastas (2014 ilmus 8 korda). Teataja sisaldab nii tellitud töid kui toimetaja enda koostatud artikleid valdkonnas toimuva kohta laiemalt. Oleme teinud ümber ERRSi Teataja kujunduse ja muutsime teataja digitaalseks ajaleheks. Eesmärk oli luua uus digitaalne platvorm ERRSi teatajale, kuhu saaks hakata lisama artikleid ning ka veebis oleks mugav kasutada. Lõplik eesmärk: visuaalselt kujundatud digitaalne Teataja, mida on hea jagada, arhiveerida ja digitaalses keskkonnas lugeda.

ERRS-i Teataja saadetakse kõikidele seltsiliikmetele elektrooniliselt, aga ka teistele valdkonnas tegutsevatele organisatsioonidele, olles sellisel moel hästi kättesaadav infoallikas. Annab infot koolituste, sündmuste, valdkonnas esseeisvate muutuste - probleemide ja tähtsamate teemade osas, püüab ärgitada seltsiliikmeid kaasa mõtlema ja arutlema.

Projekti raames teostati järgmisi töid:

1. ajalehe struktuuri/maketi loomine;
2. maketile kujunduse teostamine, mis lähtub tervikust ja arvestab sisust tulenevate nõuete ja piirangutega;
3. sisumaterjali kujundamine põhjale/maketile;
4. kujundatud numbri üle vaatamine, korrektuuride tegemine;
5. digitaalne publitseerimine

Koduleht, kalender, sotsiaalmeedia (FB)

2014 oli kodulehel 54 827 külastust (sessiooni) ja 144 722 lehekülgede vaatamist.

Listid, info jagamine listidesse

listi nimi	kontaktide arv listis
tantsujuhid	556
rahvamuusika juhid	133
kollektiivide kontaktisikud (tans+muusika)	681
mentorid (tans+muusika)	33
mentorkoda (tants)	23
ERRS liikmed	202
ERRS juhatus	9
ERRS pressiteated	62

Tantsupeo üldjuhtide puudele infostendid

Kalevi keskstaadioni pärnaalleele paigaldati tantsupeo üldjuhtide auks nende nimeliste puude juurde 14 infostendi või infoposti.

Omanimelised puude sildid pandi järgmistele tantsujuhtidele: Anna Raudkats, Ernst Idla, Ullo Toomi, Helju Mikkel, Ilmar Moss, Heino Aassalu, Mait Agu, Alfred Raadik, Ilma Adamson, Angela Arraste, Kalev Järvela, Maido Saar, Ülo Luht, Märt Agu.

Infostendidel on kirjas ülevaade varasemate tantsupidude kohta ja vastava üldjuhi tutvustus koos fotoga.

Infostendi jala kõrgus on 85 cm, koos raamiga on stendi ülemine ots 1,1 m kõrgusel. Stendi infoalus on fikseeritud asendis ja ei ole pööratav – mõõtmed (420 x 1200 x 300 mm). Tahvli esiosa on alumiiniumkattega. Infoalusele on tekst graveeritud. Tegemist on kultuurilugu (tantsupidude ajalugu) kajastavate materjalide väljaandmist toetava projektiga.

Ingliskeelne oskussõnastik

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts koostöös Tallinna Ülikooliga andis välja ingliskeelse eesti rahvatantsu oskussõnastiku, mis esitab valdkonna (eriala) oskussõnavara.

Välis-eesti rahvatantsurühmasid üle maailma on ligikaudu poolsada. Suur rõõm on tõdeda, et eesti tantsu välisriikides harrastab just noorem põlvkond eestlasi. Rühmade tegevusse on haaratud ka kohalikke, teise keeleruumi inimesi.

ERRS eesmärk antud projektiga oli leida võimalusi, kuidas innustada rahvatantsu- ja rahvamuusika kollektiivide professionaalset juhendamist eesmärgiga soodustada osavõttu Eesti kultuuri suurüritustest ja kuidas viia Eestis toimuv tantsuelu ka väliseestlastele lähemale.

Ingliskeelse tantsusõnavara vajalikkus on märksa laiem kui välisrühmade teema. Selle sõnavara olemasolu aitab eesti pärimustantsu tutvustada juba tõlgituna. Koostöös Tallinna Ülikooliga soetati õigused litsentsilepingu alusel Merike Kalalt Tartu Ülikoolist, kes on tõlkinud oskussõnastiku inglise keelde. Küljendamise ja visuaalse kujundamise eest vastutasid Karl Kristjan Videvik Henry Semmel .

Eesti Orkestrijuhitide Rahvamuusikaorkester (EOR) CD-plaat

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi eraldas MTÜ-le EOR Eesti Orkestrijuhitide Rahvamuusikaorkester arendusstipendiumi rahvamuusika salvestamiseks. MTÜ EOR soovis oma 50. juubeli puhul salvestatud muusikaga anda välja ka plaadi.

Seetõttu soovis ERRS peale arendusstipendiumi projekti lõppemist välja anda projekti raames salvestatud lugudega CD plaadi.

Anti välja 100 CD plaati „Põhjamaade, Kesk-Euroopa ja Ladina-Ameerika rahvaste rahvuslikud pillilood“. Tegemist on praktilise plaadiga, mida kasutatakse kingitusena rahvamuusikutele ja tantsuõpetajatele. Plaati saavad muusikud kasutada õppematerjalina, tantsuõpetajad treeningtundides ja uute tantsude loomisel.

CD plaadil on 23 autoriloomingul põhinevat pillilugu uute lugude konkursilt ja 33 Eesti, Kesk-Euroopa ja Ladina-Ameerika rahvaste pillilugu.

Dirigeerivad Virve Lääne, Ahto Nurk, Heldur Vaabel, Tanel Nurk ja Vello Ainsalu. Helisalvestus on tehtud ER studios Tanel Klesmenti poolt.

Tegemist ei ole müügile suunatud CD plaadiga. Plaatide, vahelehtede, ümbriste kujundus: Henry Semmel, CD plaatide väljaandmine: CD Lahendused

Ilma Adamsoni tantsude raamat

Sarjast Tantsutark on ilmunud Ilma Adamsoni tantsude raamat "Süda on tantsule valla". Tänu Eesti Kultuurkapitali toetusele on teoks saanud Ilma Adamsoni ammune unistus. Raamat sisaldab valiku, 21 tantsu, tema rikkalikust tantsuloomingust: 3 suurvormi sega- ja naisrühmale, 10 tantsu segarühmale, 5 tantsu naisrühmale, 1 meesrühmatantsu ja 2 tantsu memmederühmale. Lisaks ajaloolisele väärtusele sisaldab raamat " Süda on tantsule valla" repertuaari erinevatele rühmaliikidele ning on väärikas kingitus Ilma Adamsoni 80. juubeliks.

Maido Saare tantsud II raamatu ettevalmistus (ilmub 2015)

Raamat „Maido Saare tantsud II“ on koostatud ja trükkimiseks valmis. Samuti on tehtud kogu vajalik eeltöö saatemuusikate CD väljaandmiseks. 20. novembiks 2014 esitas ERRS Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitalile taotluse toetuse saamiseks raamatu trükikulude katteks ning saatemuusika CD masterplaadi valmistamiseks, autoritasude maksmiseks ja plaadi tiražeerimiseks.

Raamatus ilmub 15 tantsu, millest kaheksa trükitakse esmakordselt. Raamatu valmimisele on aidanud kaasa: Aveli Asber (koostaja), Kaisa Laasik (noodistused ja noodigraafika), Adu Zirk (tantsujoonised, küljendus, redigeerimine), Erika Põlendik (kirjelduste redigeerimine), Urve Kilk (keeleline toimetus), Valdo Ots (kujundus).

Masterplaadi valmisteb ette Külli Tüli ja viimistleb Teet Kehlmann. Raamatu trükib Ecoprint AS ja CD tiražeerib AS Baltic Disc.

Raamatus „Maido Saare tantsud II“ ilmuvad: 1. Äiu- äiu ehk Hällilaul (naisrühmale); 2. Sai käidud üle vee ... (segarühmale); 3. Tulepuuhuulte luule (segarühmale); 4. Reed, rattad (segarühmale); 5. Kodu jääb koduks (naisrühmale); 6. Lilled juustes (segarühmale); 7. Jäljed (segarühmale); 8. Aamer Augusti labajalg (segarühmale); 9. Lehelabajalg (segarühmale); 10. Pihlapuu (segarühmale); 11. Tule metsa (lasterühmale); 12. Tuurit-tuurit (segarühmale); 13. Ilmapuu lävel (solistidele); 14. Meri õue all (meestele); 15. Käivad Virus vihtlemas (meestele)

Uute tantsude konkursi 2012 raamatu ettevalmistamine (ilmub 2015)

Andmebaasid (tants ja rahvamuusika)

Rahvatantsude andmebaas - <http://mail.aide.ee/~errs/index.php>

Rahvamuusika pillilugude andmebaas - <http://errs.ee/pillilood/index.html>

ERRS fonoteegi ja videoteegi haldamine

Laulu- ja tantsupeo registris on (sügis 2014) rahvatantsu juhendajaid 593, tantsijaid 18 525 ning rahvamuusika juhendajaid 94, muusikuid 934.

Liikmete arv seisuga 31.12.2014

Juriidilised isikud/ kollektiivid – 150

Füüsilised isikud - 97